

En ekonomi för alla, inte bara för de rikaste

1 juli 2018

Morgan Johansson

@johanssonmorgan

Följ

Tack vare statliga pengar så kan ungdomar i Skåne åka gratis i kollektivtrafiken i sommar. Alliansen och SD var emot.

Sydsvenskan @sydsvenskan

Klart för gratis sommarresor till skånska skolungdomar bit.ly/2LjsEq

17:51 - 21 maj 2018

49 Retweatar 228 gilla-markeringar

266 49 228

Tweeta ditt svar

Jonas Sjöstedt @jsjostedt · 21 maj

Svar till @johanssonmorgan

En fin reform, signerad @AnderssonUlla och Vänsterpartiet. Sånt man gör med vänstersamarbete, inte med borgare.

28 17 243

Morgan Johansson @johanssonmorgan · 21 maj

Det här har vi gjort tillsammans, ja. Men det hade inte varit möjligt om vi inte stramat åt migrationspolitiken. Man måste orka ta ansvar för svåra beslut också.

204 12 73

”Det här har vi gjort tillsammans, ja. Men det hade inte varit möjligt om vi inte stramat åt migrationspolitiken. Man måste orka ta ansvar för svåra beslut också.”

Morgan Johansson, Twitter 21 maj 2018

Konsekvenser av politiska beslut

1991 – Skattereformen genomförs

Syftet var att skapa ett likformigt och neutralt skattesystem och innebar bl.a. att skattesatserna för kapital och arbetsinkomster kraftigt sänktes samtidigt som skattebaserna breddades. Ett stort antal avsteg och särlösningar sedan 1991.

1991 – Ökat gap för boendekostnaderna mellan hyresgäster och villaägare

Mellan 1990 och 1993 steg hyrorna med 50 procent. Delvis beroende på skattereformen som innebar höjda skatter på varor och tjänster och att statliga subventioner till hyresboendet började fasas ut.

1991 – 3:12-reglerna

Syftet var att motverka att högt beskattade arbetsinkomster omvandlades till lågt beskattade kapitalinkomster. Reglerna har dock blivit alltmer generösa. Skillnaden mellan den högsta skattesatsen på inkomster från arbete respektive kapital var 21 procentenheter 1991 (30 % jämfört med 51 %). År 2016 hade den nästan fördubblats till 40 procentenheter (20 % jämfört med 60 %).

	Utdelning som beskattas med 20%, mdr kr	Sparat utdelningsutrymme mdr kr
2006	19.6	204.0
2011	40.0	498.3
2016	92.9	917.6

Konsekvenser av politiska beslut

1992 – Lex Pysslingen avskaffas

1993 – Målet om full sysselsättning för den ekonomiska politiken överges

1994 – Saneringen av statsfinanserna

1995 – Nytt pensionssystem införs

2005 – Arvs- och gåvoskatten avskaffas

Resultat: ca 2,5 mdkr i minskade skatteintäkter per år

2007 – Förmögenhetsskatten avskaffas

Resultat: ca 6,9 mdkr i minskade skatteintäkter per år

Konsekvenser av politiska beslut

2007 – RUT-avdraget införs

Resultat: ca 120 mnkr för år 2007 som ökat till ca 4,63 mdkr för år 2017

2007 – Det första jobbskatteavdraget införs (övriga steg infördes 2008, 2009, 2010 och 2011)

Räkneexempel:

Arbetsinkomst 20 000 kr: 1 466 kr i JSK

A-kassa 20 000 kr: 0 kr i JSK

Arbetsinkomst 50 000 kr: 2 115 kr i JSK

2008 – Fastighetsskatten ersätts med en kommunal fastighetsavgift

Med den gamla skatten skulle en villa med taxeringsvärde på t.ex. 4,5 mnkr belastas med 45 000 kr i fastighetsskatt. Med fastighetsavgiften infördes ett takbelopp på maximalt ca 7 800 kronor.

Konsekvenser av politiska beslut

Vilka nyttjar ROT-avdraget?

<i>Kommuner i topp 2017</i>	<i>(kr/inv)</i>
Danderyd	2 873
Lidingö	2 174
Täby	1 904
Lomma	1 748
Vellinge	1 620

Kommuner i botten 2017

Dorotea	305
Jokkmokk	345
Malå	393
Vilhelmina	399
Haparanda	441

Vilka nyttjar RUT-avdraget?

<i>Kommuner i topp 2013</i>	<i>(kr/inv)</i>
Danderyd	1 407
Lidingö	933
Täby	731
Lomma	720
Vellinge	681

Kommuner i botten 2013

Överkalix	43
Nordmaling	41
Älvdalen	41
Berg	39
Kiruna	32

Bland de som har en taxerad årsinkomst på över en miljon används ROT-avdraget av 42 procent. Att jämföra med 10 procent i gruppen som taxerar 200 000-239 000 kronor.

Utvecklingen sedan 1991

Andel låg ekonomisk standard, 1991-2016

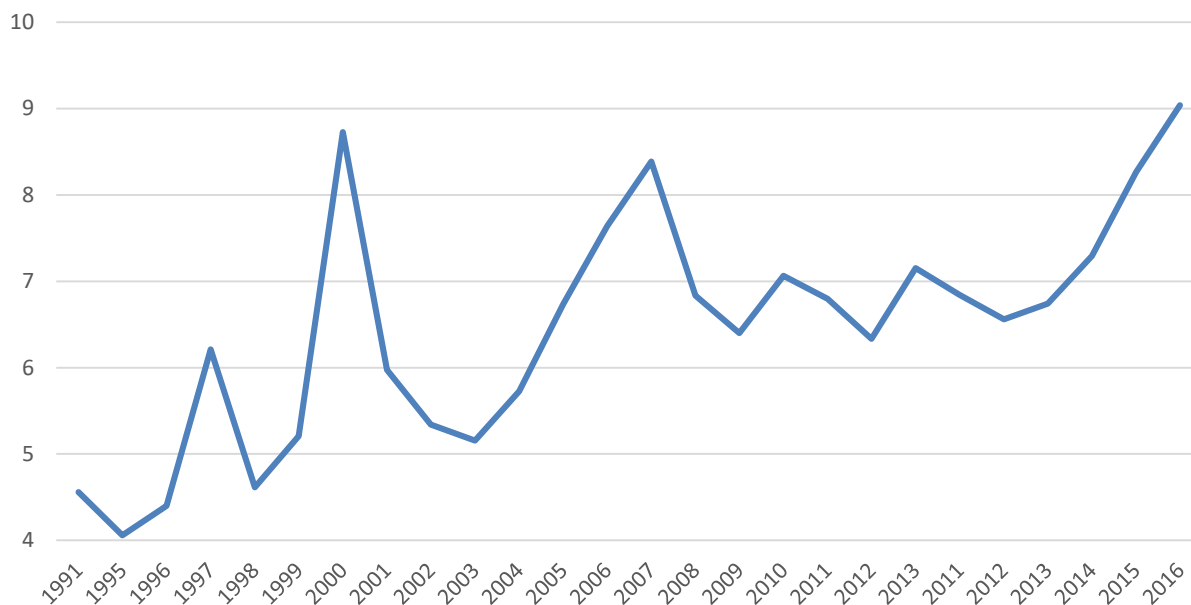
Andelen relativt fattiga har under perioden ökat från 7,3 % till 14,4 %, vilket är en ökning med 97 %.*

*Mellan 2014-2016 är dock andelen relativt fattiga konstant, 14,4 % bägge åren, (14,8 % år 2015). Det är alltså inte möjligt att se någon skillnad pga. det ökade antal flyktingar som kommit till Sverige, så som det ibland argumenteras för.

Utvecklingen sedan 1991

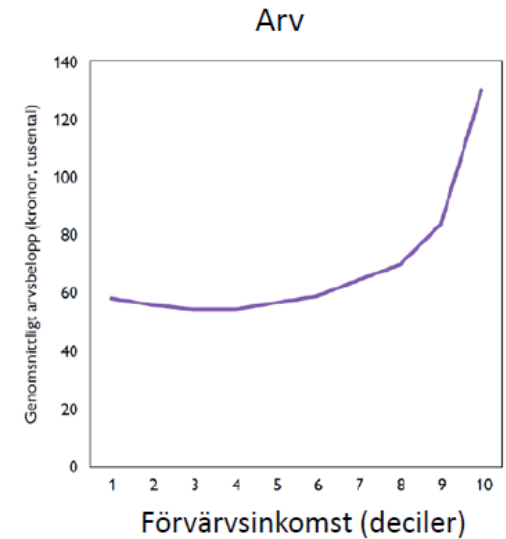
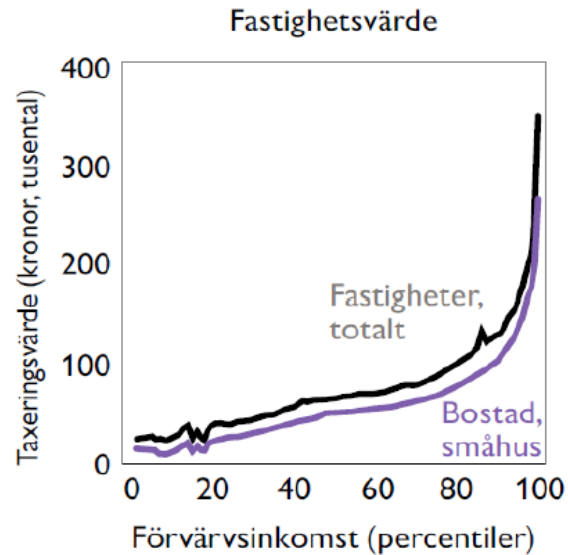
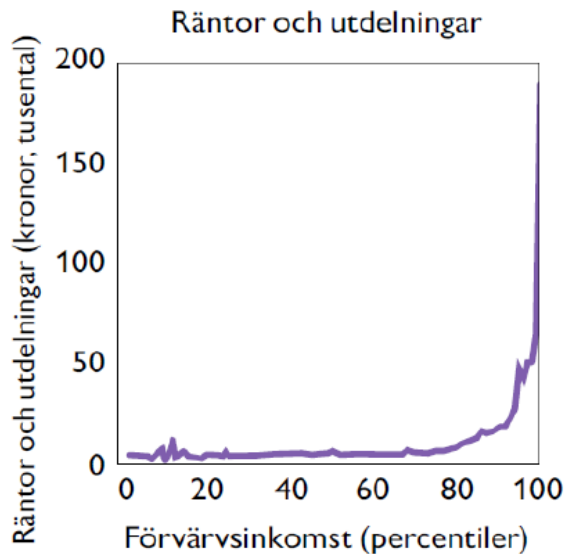
Topp 1 %, andel av inkomstsumma, 1990-2016

Topp 1 % har ökat sin andel av ekonomins totala lönesumma, från 4,6 % till 9 %.

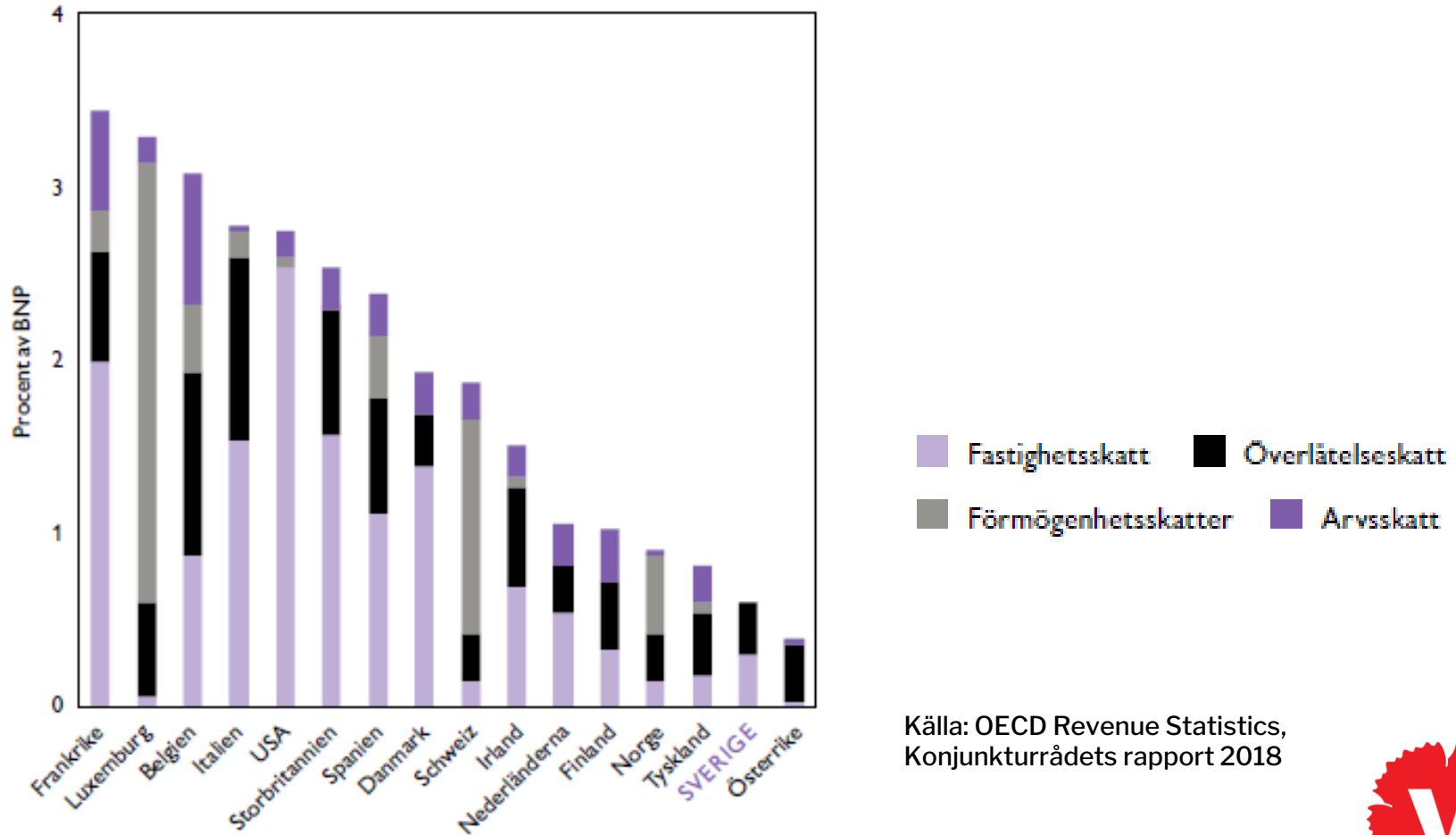
Sambandet mellan kapital och arbetsinkomst

Källa: Konjunkturrådets rapport 2018

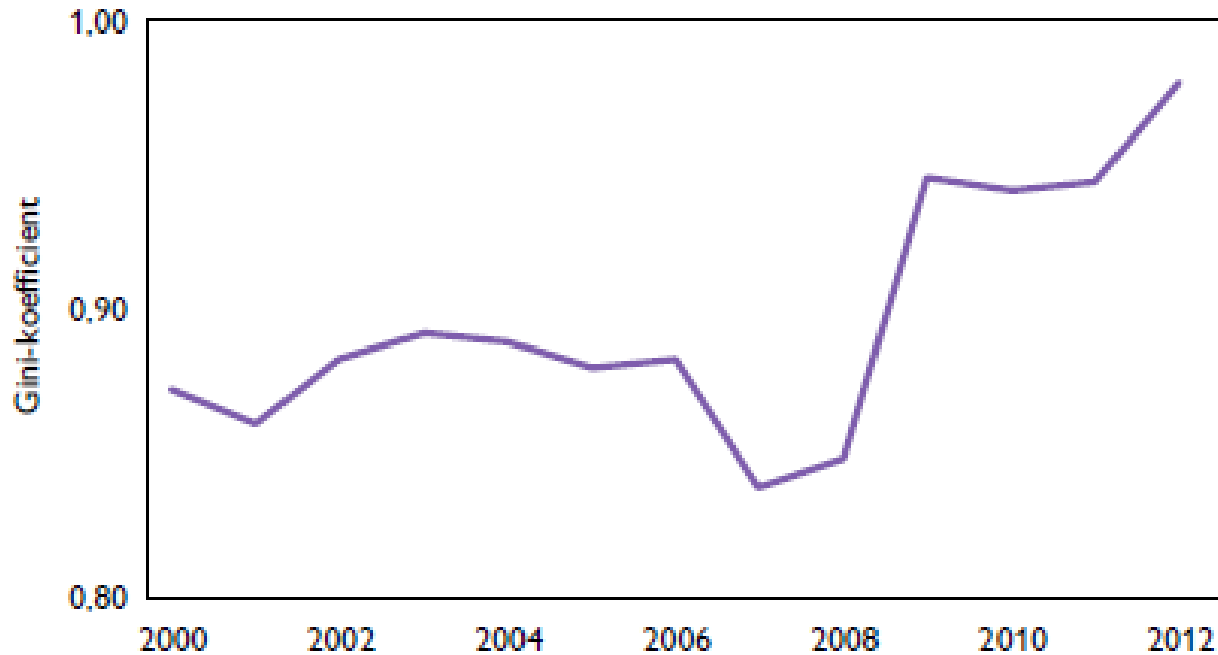
Skatt på fastighet, förmögenhet och arv 2015, (procent av BNP)

Källa: OECD Revenue Statistics,
Konjunkturrådets rapport 2018

Förmögenhetsfördelningen 2000-2012 (Gini-koefficient)

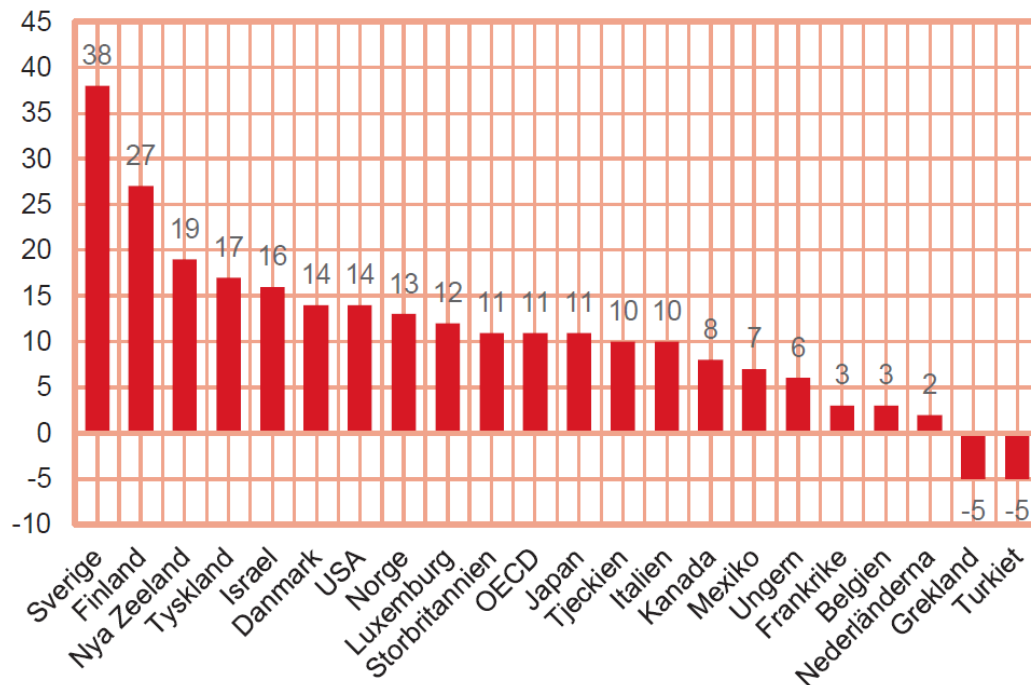

Källa: Lundberg och Waldenström (2018)
Konjunkturrådets rapport 2018

Inkomstjämligheten i OECD-länder 1985-2011 (Förändring av Gini-koefficient)

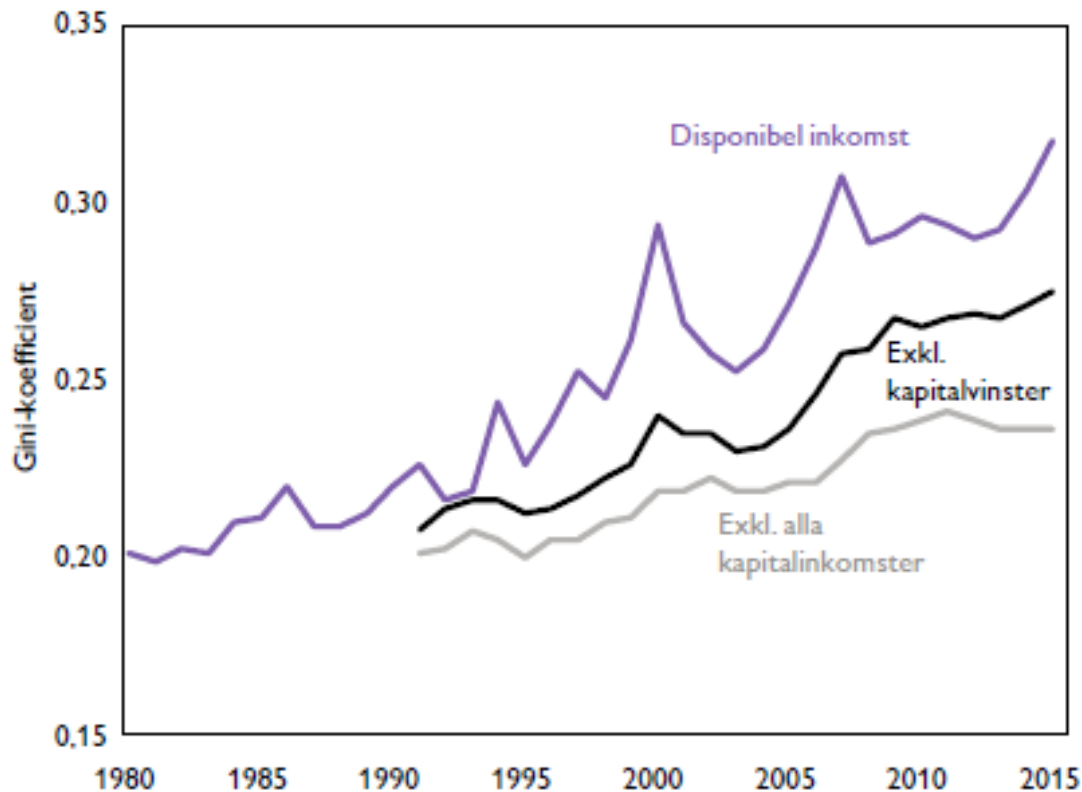
b) Förändring av Ginikoefficienter 1985–2011

Källa: Jämlighet och tillväxt
LOs jämlighetsutredning

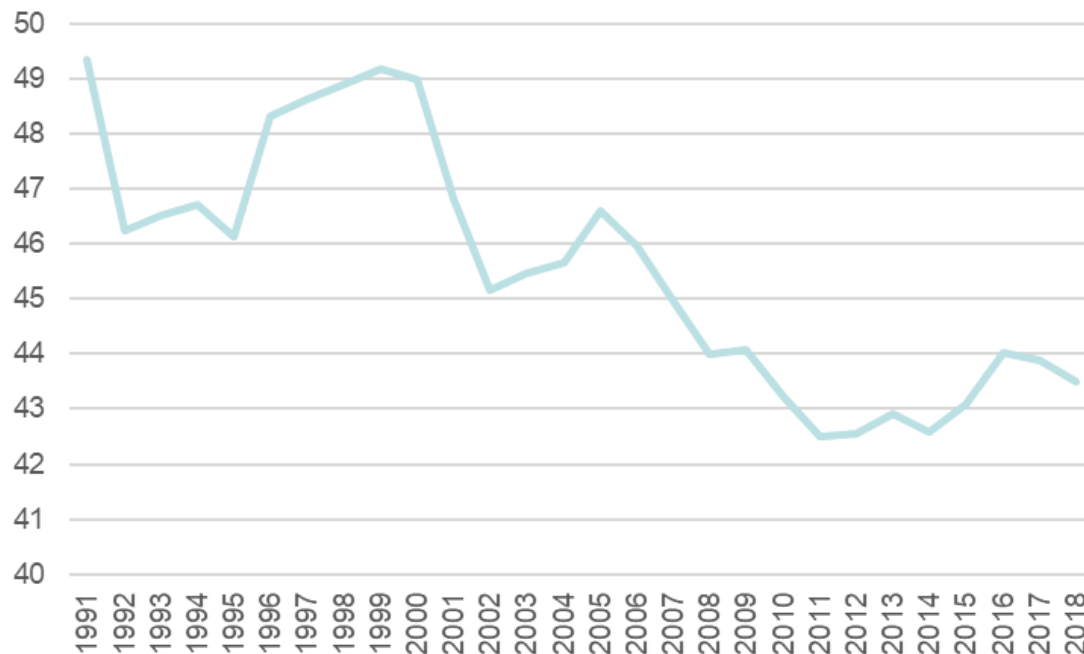
Inkomstskillnader och kapitalinkomsters betydelse 1980-2015 (Gini-koefficienter)

Källa: SCB, Inkomstfördelningsundersökningen,
Finansdepartementets fördelningspolitiska redogörelser.
Konjunkturrådets rapport 2018

Skattekvoten 1991-2018

Skattekvot
1991: 49,5 %
2006: 46 %
2018: 43,5 %

Om vi hade haft samma skattekvot som år 1991, hade vi haft ca 290 mdkr mer i skatteintäkter. Hade vi haft samma skattekvot som 2006, hade vi haft ca 120 mdkr mer i skatteintäkter.

Den offentliga sektorns utgifter i relation till BNP

1993-2014, procent

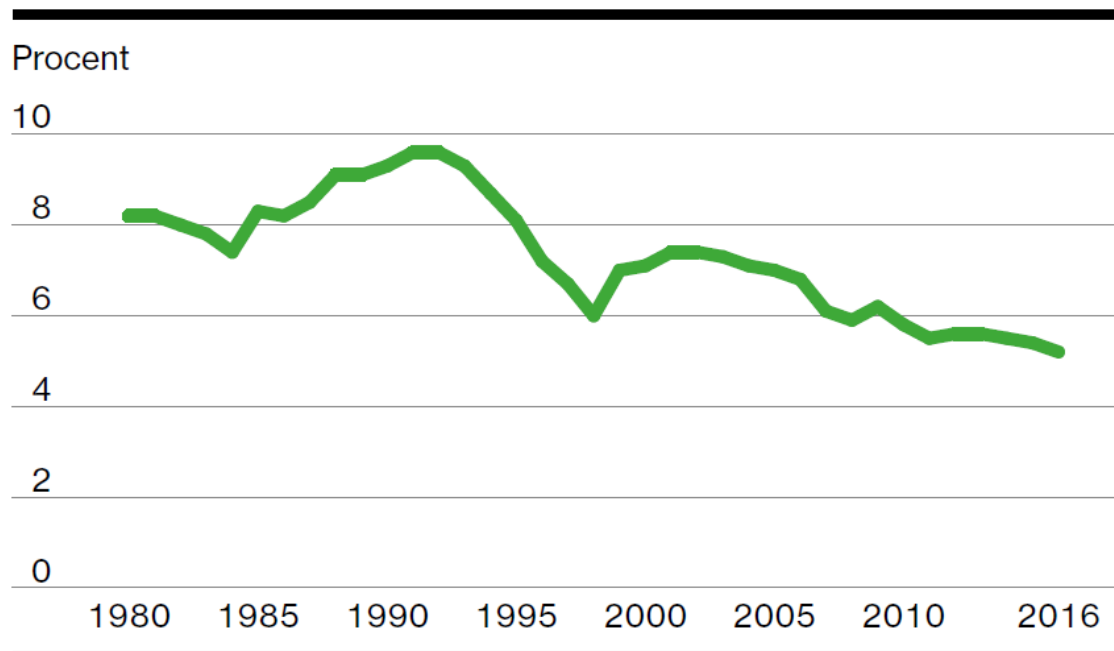

Källa: SCB

Socialförsäkringens utgifter i relation till BNP

Exklusive administration

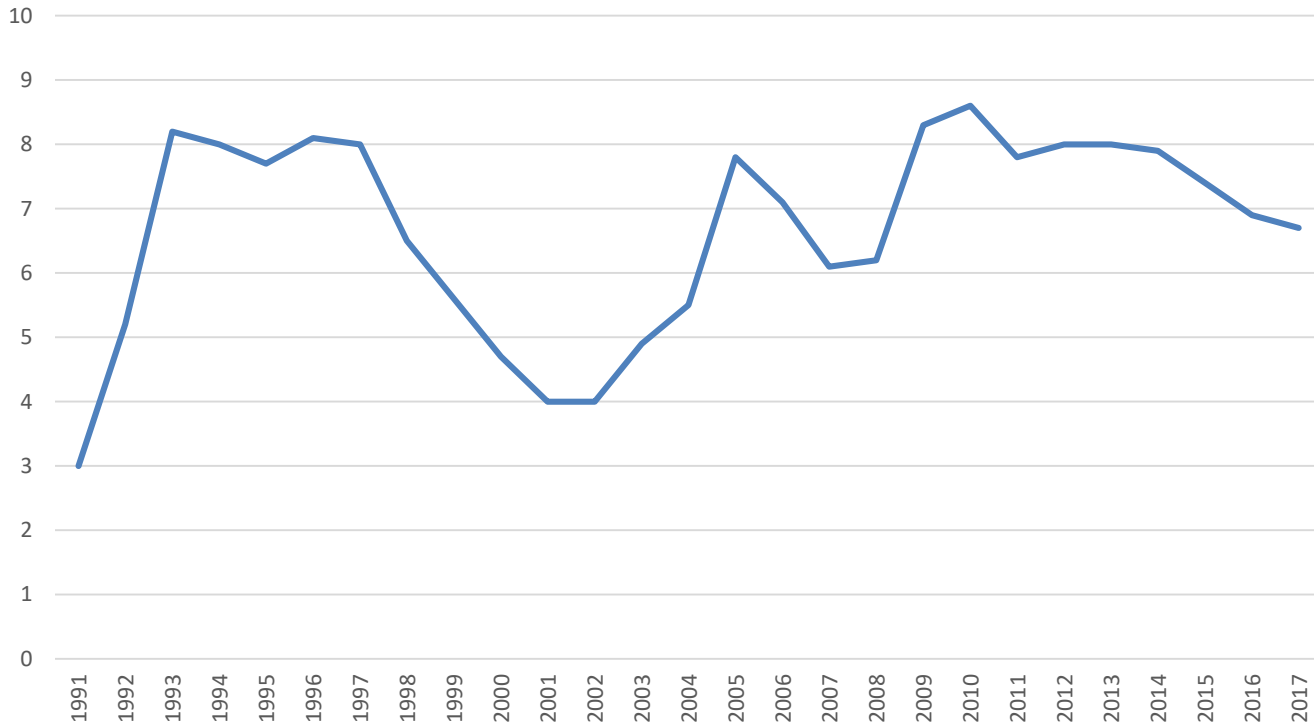

Källa: Socialförsäringen i siffror 2017, Försäkringskassan

Arbetslöshet 1991-2017

Procent

Källa: SCB

Ojämlighet

Den ekonomiska ojämlikheten har ökat i de flesta västländer under de senaste 25 åren. Men Sverige är det OECD-land där den ekonomiska ojämlikheten ökat mest sedan mitten av 1980-talet.

En starkt bidragande orsak är skattesystemets utveckling.

- Under perioden 1998-2008 gick Sverige från att vara ett av de länder vars skattesystem omfördelar mest till att ha det minst omfördelande skattesystemet bland EU:s "kärnländer".
- Sverige är idag ett av mycket få länder som varken har skatt på arv, gåvor, förmögenheter eller en fastighetsskatt som är kopplad till taxeringsvärdet.

Ojämlighet

En annan starkt bidragande orsak är växande kapitalinkomster och dess koncentration.

- År 1995 utgjorde kapitalinkomsterna 3 procent av den totala disponibla inkomsten för Sveriges hushåll. År 2016 uppgick kapitalinkomsterna sammantaget till 376 miljarder kronor .
- 86 procent av kapitalinkomsterna går till den rikaste tiondelen och 53 procent av kapitalinkomsterna går till den rikaste procenten.
- Topp 1 har ökat sin andel av inkomsterna med 96 procent sedan 1998. Under samma period har andelen personer som har låg ekonomisk standard ökat med 73 procent.

Utgångspunkter för ett hållbart framtida skattesystem

1. Säkra välfärdens finansiering genom att öka skatteintäkterna.
2. Ökad ekonomisk jämlikhet.
3. Lika skatt vid lika inkomst.
4. Höjda grundavdrag kombinerat med få undantag.
5. "Förorenaren betalar" ska gälla som princip.
6. Hela landet ska leva.
7. Skattepolitiken ska understödja full sysselsättning.

Röd skatteväxling för omfördelad inkomstskatt

Vänsterpartiets förslag

- Progressiv och höjd kapitalskatt
- Nedtrappade ränteavdrag och tak införs
- Sänkt skatt för alla låg- och medelinkomsttagare genom skattereduktion
- Ger 2840 kr/år i ökad inkomst för alla med inkomster upp till 30 000 kr/mån

Offentligfinansiell effekt

-7,7 mdkr 2019, -10,8 mdkr 2020, -14,4 mdkr 2021 (avser själva skattereduktionen, hela paketet är sammantaget plus/minus 0)

Fördelningsanalys av den röda skatteväxlingen

Fördelningsanalys per konsumtionsenhet			
Decil	Medelvärde disp. ink per konsumtionsenhet, kronor	Förändrad ekonomisk standard, kronor	Procentuell förändring i ekonomisk standard
1	105 000	900	0,84
2	168 000	1 800	1,05
3	205 000	1 700	0,81
4	237 000	1 400	0,60
5	268 000	1 000	0,38
6	300 000	600	0,19
7	337 000	300	0,08
8	385 000	-100	-0,03
9	456 000	-700	-0,15
10	889 000	-8 200	-0,93

Källa: Riksdagens utredningstjänst

Fortsatta steg mot lika skatt vid lika inkomst

Vänsterpartiets förslag:

2019: Sjuk- och aktivitetsersättning

2020: Sjuk- och aktivitetsersättning + arbetsmarknadsstöd (a-kassa och aktivitetsstöd)

2021: Sjuk- och aktivitetsersättning + arbetsmarknadsstöd, föräldrapenning, sjuk- och rehabiliteringspenning (dvs. alla inkomster likställs)

Offentligfinansiell effekt

-2,4 mdkr 2019, -3,9 mdkr 2020, - 7,1 mdkr 2021

Skattereduktion a-kassan

Idag den 1 juli inför skattereduktion för fackföreningsavgift. Vänsterpartiet vill gå vidare och införa avdrag även för a-kassa.

Vänsterpartiets förslag:

Skattereduktion om 25 procent införs för avgift till a-kassan så att fler ska ha råd att vara med.

Offentligfinansiell effekt:

1,25 mdkr per år

Höjd skatt på aktieutdelning och kapitalvinst på värdepappersförsäljning

Vänsterpartiets förslag:

I syfte att åstadkomma en progressiv kapitalbeskattning höjs skatten på sammanlagd aktieutdelning och kapitalvinst enligt följande:

75 000 – 150 000 kronor	32 procent
150 000 – 300 000 kronor	34 procent
300 000 – 1 000 000 kronor	36 procent
1 000 000 ->	40 procent

Offentligfinansiell effekt:

5,4 mdkr 2019, 5,7 mdkr 2020, 5,9 mdkr 2021

Ny skatt på förmögenheter större än 6 miljoner införs

Vänsterpartiets förslag:

Boende i Sverige ska betala en årlig skatt på sin globala nettoförmögenhet om den överstiger 6 miljoner kronor. Ej boende i Sverige ska betala skatt på den förmögenhet de har i Sverige.

6 – 10 mnkr	1 procent
10 – 15 mnkr	2 procent
15 ->	3 procent

Offentligfinansiell effekt:
6,6 mdkr 2019

Fastighetsskatt på villor taxerade över 4 miljoner införs

Vänsterpartiets förslag:

En fastighetsskatt på 1,5 procent införs på den del av taxeringsvärdet som överstiger 4 miljoner kronor, där den kommunala fastighetsavgiften finns kvar i botten. Den s.k. begränsningsregeln utökas till att gälla alla, inte bara pensionärer. Vänsterpartiets förslag innebär att avgiftslättnaderna slopas för nybyggda hus med ett värdeår (nybyggnadsår) från 2019.

Offentligfinansiell effekt:

4,2 mdkr 2019, 4,4 mdkr 2020, 4,5 mdkr 2021

Arvs- och gåvoskatt för dödsbon som är större än 3 miljoner införs

Vänsterpartiets förslag:

En skatt på dödsbo över tre miljoner införs enligt följande:

3-5 mnkr 10 procent

5-10 mnkr 15 procent

10 -> 20 procent

Offentligfinansiell effekt:

Riksdagens utredningstjänst kan inte beräkna offentligfinansiella effekter av en arvs- och gåvoskatt eftersom det saknas samlat underlag avseende dödsbons skulder och tillgångar. Den tidigare arvs- och gåvoskatten inbringade ca 2,5 mdkr. Rimligen kommer det att handla om större summor idag p.g.a. större förmögenheter som går i arv.

Höjda inkomstskatter för höginkomsttagare

Vänsterpartiets förslag:

Inkomstskatterna höjs genom att jobbskatteavdraget trappas ner från inkomster på 40 000 kronor i månaden för att vara helt avtrappat vid inkomster över 100 000 kronor i månaden. Den statliga skatten höjs med 5 procentenheter på inkomster över 65 000 kronor i månaden.

Offentligfinansiella effekter:

9,3 mdkr 2019, 10,3 mdkr 2020, 11,3 mdkr 2021

Övriga skatteförslag

- Avtrappat ränteavdrag samt införande av tak
- Avskaffa RUT
- Fasa ut ROT
- Avskaffa nedsättning krogmomsen
- Bankskatt införs
- Bibehållen och uppstramad bolagsskatt
- 3:12 reglerna ändras
- Utflyttningsskatt införs
- Förändrat skatteutjämningsystem
- Konstgödselskatt återinförs
- Höjd mineralavgift
- Vägslitageavgift
- Utfasning av miljöskadliga subventioner

Våra skatteförslag innebär att skatterna netto ökas med ca 37 mdkr 2019, ca 50 mdkr 2020 och ca 54 mdkr 2021.

Nej, Morgan Johansson, det är inte migranternas fel att vi hamnat där vi hamnat.

Inkomstskillnaderna har ökat kraftigt och omfördelningen minskat under lång tid. Om vi fortsätter i samma takt som de senaste decennierna så kommer Sveriges inkomstfördelning om 20 år vara mer ojämlig än USAs.

Där har vi inte varit sedan 1910.

Men det går att vända utvecklingen, om man vill.

